

NOTAT

30. MARTS 2022

JOURNALNUMMER

SKREVET AF
BERITH BURKANDT

Referat af borgermøder om Naturpark Ådalen ved Tryggevælde Å den 07. april 2022 i Strøby Forsamlingshus.

Program:

- 17.00-17.10 Velkommen og gennemgang af programmet (Flemming)
- 17.10-17.25 Hvad er en dansk naturpark? (Sven-Åge)
- 17.25-17.40 Hvordan er det at være lodsejer i en naturpark? (Niels Henrik)
- 17.40-17.50 Projektet *Pilotnaturpark Ådalen* (Kristoffer)
- 17.50-18.00 Afrunding af oplæggene, og en kort pause
- 18.05-18.50 Borgerdialog og paneldiskussion
- 18.50-19.00 Hvad sker der herfra?

Panelet som består af– Kristoffer fra Forvaltningen, Flemming (Formand for Plan, Miljø og Teknik), Sven-Åge fra Danske Naturparker, Niels Henrik fra Naturpark Åmosen. Casper (biolog) og Søren (biolog) fra forvaltningen.

Flemming byder velkommen og indleder. Betoner 'fællesskabet' i pilotnaturparkprojektet, og at det er stærkt borgerdrevet. Mulighederne er mange for de der kan og vil. Projektet bygger på 100% frivillighed og samarbejde.

Sven-Åge fortæller om fakta om naturparkkonceptet, og hvad der skal til for at blive naturpark samt hvilke muligheder der ligger for lodsejere, kommune, for naturen og for området som helhed.

Niels Henrik:

Fortæller om Naturpark Åmosens baggrund.

30. MARTS 2022

Oplever, at det er nemmere at søge fonde. Lodsejer har hele tiden mulighed for ikke at deltage i projektet, men stadig være en del af området og konceptet.

Lokale producenter kan gavnes af certificering/logo – sælge en historie, gavne lokale arbejdspladser og lokalområdet.

Lokale ser værdien frem for udfordringerne – enten økonomisk eller værdimæssigt.

Ingen lodsejere i de i dag 15 naturparker i Danmark har fortrudt og trukket sig ud af naturparkerne – hverken på Åmose-niveau eller på landsplan ifølge indskydelse fra Svend Aage.

Kristoffer tager ordet.

Kristoffer forklarer om sin rolle(r).

Der eksisterer en helhedsplan, den dybe tallerken skal ikke genopfindes. Arbejdet med naturpark i Tryggevælde Ådal genoptages på baggrund af det arbejde, der allerede er gjort. Der lægges op til arbejdsgrupper.

Kommentarer

Mange er frustreret over uudnyttet arbejde i helhedsplanen. Der bringes op et ønske om rørhøstning, bund at gå på -> fra Tryggevælde nord og syd på. Stort potentiale til både flora og fugle igennem handling.

Spørgerunde:

Kristoffer, Søren, Casper, Svend Aage og Niels Henrik på scenen.

Der er kritisk tilgang til at kunne gå langs med ådalen. Casper forklarer om Tryggevælde å's historik og fysiske funktion. Der er interesse i åens fysiske funktion fra borger(e).

Begrænsningerne fra regulativerne og vandløbsloven beskrives af Casper. Hvad kan vi, hvad må vi, hvad vil vi.

Forslag i forhold til at vandre og gå lang/omkring/oven på.

Er jordfordeling en overvejelse? Jord som ikke længere har en god værdi kan bytte til bedre jord. Tryggevælde ligger ikke lige til højre benet, men Stevns Kommune er obs på det og det lyder interessant. Søren indbyder – store udfordringer i området i form af græsning. En mulig løsning, men at skaffe dyr er svært. At slå maskinelt kan have negative konsekvenser. Vi undersøger videre omkring fugle og botanik, for at få et bredere og bedre billede. Vi er obs på vandproblemet for det udfordrer også botanik, orkideer og græsning. Pleje vil vi have op og stå.

30. MARTS 2022

Borger der har græsning på arealet – Det er et stort arbejde for at lykkes fx slåning under hegn og generelt vedligeholdes. Kan man i frivilligheden lave arbejdsgruppe der tilfører fysisk kraft. Svar: vi kan hvad vi vil. Vi kan vælge at afsætte de ressourcer som vi vil.

Engagement: kan være så "lidt" som at tilbyde ens lod kan græsses og stille lod til rådighed.

Erling er lodsejer – er blevet ringet op omkring at kommunen vil købe lod. Julie – klimasikring og fremtidssikring. Hvordan tænkes ådalen ind i fremtiden og fremtidssikringen. Er det nogle fælles værdiger/værktøjer ift. Kystsikring/beskyttelse og ådalsbeskyttelse.

Line Byrådsmedlem - vi vil gerne, og vi ved vi ikke tidligere har været gode nok, til at løfte. Borgerinddragelsen er vigtig for at få et stærkt projekt.

Der ønskes en person/liste eller formular man på mødet kan skrive sig op til. Hvor kan man melde sig på fanen lige nu.

Kristoffer har samtlige e-mails på tilmeldte. Der vil komme nyhedsbreve. Kristoffer vil fra i dag, fra mail og arbejdsplakat arbejde på arbejdsgrupper. Borger pointerer at engen lagrer CO2/kulstof. CO2 regnskab for kommunen og grøn-profil-symbiose.

Der er motivation og overbevisning om et samspil imellem kystsikring og ådalssikring.

Hvornår og hvordan er processen for naturparksråd? Hvad er tidshorisont og størrelsen?

Kristoffer vurderer at det vil være et råd på +/- 20 af forskellige grønne råd. Niels Henrik byder ind med fra Åmosen om DOF, DN, Jægerne, Landsboforening/husstandsforening, politiske valgte som råd.

Sven-Åge fortæller, at det varierer hvornår råd opstartes – fra start til et stykke henne i processen. Det vil være i den kommende fase for Trykkevælde Ådalen. Lokalråd kan også være med, hvis det giver mening for dem.

Borger har haft græssende dyr omkring Tingvejen. Et ønske for både natur, men også at der er obs. at vandoplandet til ådalen er meget stort og at dræningsretten og ådalen hænger sammen.

Håndsoprækning er ca. 4-5 borgere lodsejere med dyrkbar jord. Borgerne bekræfter Caspers spørgsmål omkring mere sandet jord i "bunden" af "bakkekammen" flere steder.

Bliver der oprettet pumpestation? Der svares at det ikke umiddelbart er relevant.

Borger – der er ½ promilles fald? Efter sigende 3 meter smallere i steder. Er vandmængder ikke et spørgsmål om mangel på plads? Casper og

30. MARTS 2022

Søren har løbende forklaring om regulativer og fx udfordringen ved opmåling af åen pga. manglende tilgængelighed.

Kristoffer siger tak og forklare om fremtidigt tilgang/nyhedsbrev. Tilbyder sig selv som bindeled for borgere, kommune og naturpark. Vil inden for den næste ~ måned kontakte deltagere til arbejdsgrupper.